

محل مهر آموزشگاه	نوبت دوم خرداد ماه ۱۴۰۱	با سمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۲ رشت دبیرستان غیردولتی اندیشه های شریف (دوره دوم)	نام و نام خانوادگی : پایه تحصیلی : دهم رشته : ریاضی و تجربی کلاس : ریاضی - مریم - نرگس - ارکیده
	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۱۰	نمره با عدد :	نام و نام خانوادگی دبیر و امضا :
	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	نمره با حروف :	سوالات درس : فارسی ۱
نمره پس از تجدید نظر :			
بارم	سوالات		
۷	قلمرو زبانی		
۱.۵	<p>معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) تاریخ <u>مشیت</u> باری تعالی است.</p> <p>ب) هر که در <u>مسلح</u> گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند.</p> <p>ج) می توانی خدا را به تمامی در <u>تملک</u> خویش داشته باشی.</p> <p>د) تنی لرز لرزان و رخ <u>سندروس</u>.</p> <p>ه) <u>جولقی</u> ای سر بر هنه می گذشت.</p> <p>و) دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد.</p>		
۱.۵	<p>در متن زیر چند واژه از نظر املایی نادرست نوشته شده است؟ شکل درست آنها را بنویسید.(۳ مورد)</p> <ul style="list-style-type: none"> - منتخبی از اشعار شاعران مشهور و متون ادبی نساب الصیان را به ما درس می دادند. - وقتی اصوّه تو آن تمثیل وفاداری عباس بن علی (ع) باشد چه باک اگر دو دست تو نیز هدیه راه خدا شود. - بچه جان خروس قالب چه بدستگالی به تو کرده بود که سر از تنش جدا کردی. 		
۱	<p>با توجه به ایات زیر، به سوالات الف و ب پاسخ دهید.</p> <p>۱) دمی آب خوردن پس از بدستگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال</p> <p>۲) منت خدای را عزوجل که طاعتمند موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>الف) نوع حذف (لفظی - معنوی) را در یکی از موارد فوق مشخص کنید .</p> <p>ب) نوع "واو" (ربط - عطف) را در بیت اول مشخص نمایید.</p>		
۰/۵	<p>نقش دستوری «واژه های نشان دار شده » در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟</p> <p>دو چشم مست تو کز خواب صبح برخیزند // هزار فتنه به هر گوشه ای برانگیزند</p> <p>الف) نهاد، مسند، مفعول، نهاد ب) مسند، مفعول، نهاد پ) نهاد، مفعول، متمم ت) مفعول، مسند، نهاد</p>		
۰/۵	<p>در بیت زیر ابتدا ضمیر پیوسته را مشخص کنید سپس نقش دستوری آن را بنویسید.</p> <p>هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد / خداش در همه حال از بلا نگه دارد.</p>		

۰/۵	در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟ یعقوب خود، او را به صبر آموزگار بود.	۶
۰/۵	پسوند «ک» در «درِمَک» چه معنایی را می‌رساند؟ یک نمونه مانند این، مثال بزنید.	۷
۰/۵	الف) کدام یک از موارد زیر، ممال هست? الف) رکاب ب) نهیب ت) سلاح ب) در کدام گزینه، روابط معنایی بین واژه‌ها، درست ذکر نشده است? الف) فراموشی و نسیان: ترادف ب) درخت و خدنگ: تناسب پ) درع و خود: ترادف ت) فراز و فرود: تضاد	۸
۰/۵	در گروه اسمی «این پسر کوشا» هسته و نوع وابسته‌ها را مشخص کنید.	۹
۵	قلمرو ادبی	
۱	در بیت‌های زیر آرایه‌های قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری ب) زینهار از قرین بد زینهار و قنا رَبَّنا عذاب النار	۱۰
۰/۵	در بیت زیر آرایه بخش‌های نشان‌دارشده را نوشه و مفهوم هریک را نیز بنویسید. عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت فتنه انگیز جهان نرگس جادوی تو بود	۱۱
۰/۵	قسمت مشخص شده در بردارنده کدام آرایه ادبی است؟ «حرف‌هایم مثل یک تگه چمن، روشن بود.»	۱۲
۰/۵	مفهوم هریک از کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) لنگ بودن کمیت: ب) عنان را گران کردن:	۱۳
۰/۵	در بیت زیر کدام کلمه دارای ایهام است؟ درباره آن توضیح دهید گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید.	۱۴
۱	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مائدۀ‌های زمینی و مائدۀ‌های تازه: ب) اتاق آبی:	۱۵
۱	بیت‌های زیر را کامل کنید: چو هنگامه آزمون تازه شد بی خویشتم کردی بوی گل و ریحانها	۱۶

قلمرو فکری

۸

- بخش یک: عبارت ها و بیت های زیر را به فارسی روان و امروزی بنویسید.
- الف) کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح
۱۷
- ب) ریش برمی کند و می گفت: ای دریغ / کافتاب نعمتم شد زیر میغ.

۴

- ج) مپنداز این شعله، افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من
- د) کمان را بمالید رستم به چنگ / به شست اندر آورده تیر خدنگ.
- ه) بر حریفِ مغلوب که تسليم اختیار کرده، مخدول و نالان استرحام می کرد
- و) چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد.
- ز) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشتن شیر و شیر
- ح) معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت.

۱

- پیام اصلی هر یک از بیت های زیر چیست؟

الف) هر دو نی خوردن از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر

۰/۵

- ب) چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست.

۱۸

۱۹

- مفهوم کدام آیه نزدیک تر است به عبارت « ناتانائیل، هر آفریده ای نشانه خداوند است اما هیچ آفریده ای نشان دهنده او نیست»

۰/۵

- الف) و مَكْرُوا و مَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِين
ب) لَا تُدْرِكُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ

۲۰

- در جمله زیر تأکید نویسنده بر چه چیزی تاکید کرده است؟

- «مَلِكٌ تَعَالَى أَوْ رَأْ مَلِكَتْ وَنَبُوتْ، زِيَادَتْ بَرْ زِيَادَتْ كَرْدْ، تَعَالَى عَالَمِيَانْ بَدَانْدَ كَهْ هَرَگَزْ كَيَدْ كَايِدانْ باْ خَواستْ خَداوندْ غَيْبِ دَانْ بَرَابِرِ نِيَادِ!»

۰/۵

- منظور جمله زیر را توضیح دهید.
تاریخ، مشیتِ باری تعالی است که از طریق انسان ها به انجام می رسد.

۲۱

۰/۵	با توجه به بیت زیر منظو از «ابدال» چه کسانی است؟ جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد	۲۲
۰/۵	با توجه به این عبارت در درس خسرو: « حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند» بر چه چیزی تاکید می کند؟	۲۳
۰/۵	منظور بیت زیر را توضیح دهید. چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد	۲۴

محل مهر آموزشگاه	نوبت دوم خرداد ماه ۱۴۰۱	باسم‌هه تعالیٰ اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه رشت ۲ دبیرستان غیردولتی اندیشه های شریف (دوره دوم)	نام و نام خانوادگی : پایه تحصیلی : رشته : کلاس :
	تاریخ امتحان :		سوالات درس :
	مدت امتحان : دقیقه		نام و نام خانوادگی دبیر و امضا : نمره با حروف :

نمره با عدد : نمره پس از تجدید نظر :

بارم	سوالات	ج
۷	<h3>قلمرو زبانی</h3> <p>نخل الف) تاریخ <u>مشیت</u> باری تعالی است. خواست ب) هر که در <u>مسلخ</u> گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند. ج) می توانی خدا را به تمامی در <u>تملک</u> خویش داشته باشی. د) تنی لرز لرزان و رخ <u>سندروس</u>. نوعی مجمع ه) <u>جولقی</u> ای سر بر هنه می گذشت.</p> <p>ضاحب (رویس) (عارف)</p>	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.
۱۰۵	<p>در متن زیر چند واژه از نظر املایی نادرست نوشته شده است؟ شکل درست آنها را بنویسید. (۳ مورد)</p> <p>- منتخی از اشعار شاعران مشهور و متون ادبی <u>نسب</u> الصیان را به ما درس می دادند. نضاب الصیان - وقتی <u>اصوه</u> تو آن تمثیل وفاداری عباس بن علی (ع) باشد چه باک اگر دو دست تو نیز هدیه راه خدا شود. - بچه جان خروس قالب چه بدستگالی به تو کرده بود که سر از تنش جدا کردی. خالب</p>	۱
۱۰۵	<p>با توجه به ایات زیر، به سوالات الف و ب پاسخ دهید.</p> <p>۱) دمی آب خوردن پس از بدستگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال ۲) منت خدای را <u>عزوجل</u> که طاعت شوی موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>الف) نوع حذف (لفظی - معنوی) را در یکی از موارد فوق مشخص کنید. حرینه معنوی ب) نوع "واو" (ربط - عطف) را در بیت اول مشخص نمایید. واوربط</p>	۲
۰/۵	<p>نقش دستوری «واژه‌های نشان دارشده» در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟</p> <p>دو چشم مست تو کز خواب صبح برخیزند // هزار فته به هر <u>گوشای برانگیزند</u></p> <p>الف) نهاد، مسند، مفعول، نهاد ب) مسند، مفعول، نهاد پ) نهاد، مفعول، متمم ت) مفعول، مسند، نهاد</p>	۳
۰/۵	<p>در بیت زیر ابتدا ضمیر پیوسته را مشخص کنید سپس نقش دستوری آن را بنویسید.</p> <p>هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد / خداش در همه حال از بلا نگه دارد.</p> <p>مفعول</p>	۴
۰/۵	<p>در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟</p> <p>یعقوب خود، او را به صبر آموزگار بود.</p>	۵

۰/۵	نَّانَةُ الْحَكِيرَ وَتَصْفِيرٌ بِهَامَكْ مَادَمَكْ	پسوند «ک» در «درِمَک» چه معنایی را می‌رساند؟ یک نمونه مانند این، مثال بزنید.	۷
۰/۵	ت) سلاح پ) نهیب ب) مزیج	الف) کدام یک از موارد زیر، ممال هست؟ الف) فراموشی و نسیان: ترادف ب) درخت و خدنگ: تناسب پ) درع و خود: تضاد	۸
۰/۵	صَفَّاتٌ رَّوِيدَةٌ هَتَّةٌ لَّمَّا صَفَّتْ بَيْانٌ	در گروه اسمی «این پسر کوشما» هسته و نوع وابسته‌ها رو مشخص کنید.	۹
۵	قلمرو ادبی		
۱	تَنَاسُبٌ وَمَرْاعَاتٌ تَضَمِينٌ	در بیت‌های زیر آرایه‌های قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری ب) زینهار از قرین بد زینهار و قنا رَبَّنا عذاب النار	۱۰
۰/۵	مَجَاً أَمْرَدْم عَالَمٌ از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت	در بیت زیر آرایه بخش‌های نشان دار شده را نوشه و مفهوم هریک را نیز بنویسید. فته انگیز جهان نرگس جادوی تو بود	۱۱
۰/۵	حُسْنٌ أَفْرِي	قسمت مشخص شده در بردارنده کدام آرایه ادبی است؟ «حرف‌هایم مثل یک تگه چمن، روشن بود».	۱۲
۰/۵	نَّاقَانِي ب) عنان را گران کردن: بِلِهَدَائِنَ السَّبِ	مفهوم هریک از کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) لنگ بودن کمیت:	۱۳
۰/۵	حَطَرٌ امْدُورَانْزُر گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد	در بیت زیر کدام کلمه دارای ایهام است؟ درباره آن توضیح دهید —	۱۴
۱	أَنْدَرَهُ رِيلْ ب) اتاق آبی: هَرَاب سِهْرِي	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مائدۀ‌های زمینی و مائدۀ‌های تازه:	۱۵
۱	حَرَبَارَه اَسْرَانْ وقت دل سودایی و رفت به بَسَّارَه	بی خویشتم کردی بوی گل و ریحانها	۱۶
۸	قلمرو فکری		
۰/۵	أَكْبَرُ لَغْتَ بَا تَرَلَاهِي فَزْ مَخْرَسْ وَ مَرَاحِ لَغْيِ بِنِيمْ رسَى حَى كَنْد وَ مَنْ لَغْتَ اَى افْسَرْ ، نَعْمَ مَانَد خُورَشِيدِي بُودَ كَه زَرَ اَسْرِ بِنْهَانْ كَدْ	بخش یک: عبارت‌ها و بیت‌های زیر را به فارسی روان و امروزی بنویسید. الف) کشانی بدو گفت با تو سلیح / نیینم همی جز فسوس و مزیج ب) ریش بر می‌کند و می‌گفت: ای دریغ / کا قتاب نعمتمن شد زیر میغ.	۱۷

ج) مپندرار این شعله، افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من
کمان تکن ره عُقْم از سِن می‌رود بله عد از مرگ امْتَدَه می‌شود
 د) کمان را بمالید رستم به چنگ / به شست اnder آورده تیر خدنگ.
رسَمِ بَهَان را در دسَتِ رُفَقَ و سَرَّی لِزَهْبَسِ دَهْتَ خَنَّافَتَ
 ه) بر حرفِ مغلوب که تسليم اختیار کرده، مخدول و نلان استرحم می کرد
بر رُفَق سَاسَتْ خَوَرَه دَتَلَمَشَه لَعَدَه و با خَلَرَی او زَلَوْنَی طَلَبَ رَصَمَه مَرَدَه
 و) چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد.
حُولَ خَرَالِیَم بِرَوِیْم مَارَابَا اَصْرَام و نَزَدِلَاسَت اَز رَاهِ درِیَا فَرِسَادَ
 ز) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نیشن شیر و شیر
خَوَبَان و باطَان عَالَم را با خَوَد مَعَایِسَه تَكَنْ اَنْرَمَه (رَظَاهِرِ حَمَه مَلَهْ مَكَنَدَه
 ح) معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت.
مَعْلَم بَاجِه هَا صَمِیْم لَعَدَه و دَوَرَه نَبَوَه

پیام اصلی هر یک از بیت‌های زیر چیست؟

الف) هر دو نی خوردند از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر
تَضَادَتْ وَعْدَيِ بِرَخَلَافِ سُبَاهَتْ ظَاهِرَ
 ب) چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست.
سَرَاسَ ظَاهِرِ بَنَادِلِ مَضَادَه وَتَرَ

مفهوم کدام آیه نزدیک‌تر است به عبارت «ناتانائل، هر آفریده‌ای نشانه خداوند است اما هیچ آفریده‌ای نشان دهنده او نیست»
 ۰/۵ الف) و مَكَرُوا و مَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِين
 ب) لا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ

در جمله زیر تأکید نویسنده بر چه چیزی تاکید کرده است؟
 «مَلِكٌ تَعَالَى او را مملکت و نبوت، زیادت بر زیادت کرد، تا عالمیان بداند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید!»
تَرْجِيم دادن خداوند و قدرتِ سُرَادِصَان

منظور جمله زیر را توضیح دهید.
 تاریخ، مَشَیَّت باری تعالی است که از طریق انسان‌ها به انجام می‌رسد.
بِي اَحْسَارِي اَنْ

با توجه به بیت زیر منظو از «ابدال» چه کسانی است?
 جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد
بِيَعَان وَ مَرْدَان خَدا

با توجه به این عبارت در درس خسرو: «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند» بر چه چیزی تاکید می‌کند؟
تَائِيرِ رَفِيق وَ دُولَسَتْ رَهْمَنِ

منظور بیت زیر را توضیح دهید.
 چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد
اَسْ نَزَلَى وَهَرَّ آَدَى بِرْ عَنْقَ اَسَتَ